

INFORMACE ZE ZAHRANIČÍ

INFORMATION FROM ABROAD

Aktuální informace o epidemii poliomyelitidy v centrální Asii

Update on polio outbreak in Central Asia

Jitka Částková

V návaznosti na informace z května 2010, dne 3. června SZO informovala o 564 případech akutních chabých paréz (AChP) hlášených z Tádžikistánu, u 183 z nichž byla laboratorně prokázána přítomnost divokého polioviru typu 1 (WP1). Na rozdíl od minulé zprávy, ve které bylo hlášeno 12 úmrtí, tentokrát nebyla informace o úmrtích (ani nulová) zmíněna. Všechny laboratorně potvrzené případy se stále vyskytují na jihozápadě země včetně hlavního města Dushanbe. Pokles incidence byl zaznamenán v průběhu 22. kalendářního týdne. U posledních 14 případů akutních chabých paréz byl laboratorní nález na přítomnost polioviru negativní.

Dne 1. června 2010 proběhlo v Tádžikistánu setkání Národní expertní komise za účelem retrospektivní revize a klasifikace případů AChP. Prověřování řádné klasifikace jednotlivých případů pokračuje.

Ve třech národních vakcinačních kampaních byla použita monovalentní orální poliovakcína obsahující poliovirus typ 1 (OPV 1). Během prvních dvou kampaní v květnu bylo naočkováno přes 1,1 milion dětí mladších šesti let, tedy 99,4 % cílové populace a to v každé kampani. Třetí kolo vakcinačního programu bylo zahájeno 1. června, cílová skupina byla rozšířena na děti do 15 let věku, stejně jako v případě čtvrtého kola, naplánovaného na 15.–19. června.

Mezinárodní expertní tým SZO pokračuje v Tádžikistánu ve vyšetřování epidemie včetně vyhodnocování opatření, poskytuje technickou pomoc vládě spolu s UNICEF a dalšími klíčovými partnery. Zatím hodnotí probíhající vakcinační program jako úspěšný, s místním Ministerstvem zdravotnictví zvažuje potřebu dalšího kola vakcinace. SZO Regionální Referenční Laboratoř pro polio v Moskvě pokračuje ve vyšetřování materiálu od pacientů s AChP.

SZO vyslala experta z oblasti rehabilitace, který školí místním lékaře, ošetřující postižené pacienty.

Zároveň SZO úzce spolupracuje se zeměmi s Tádžikistánem sousedícími (Kazachstán, Kirgizstán, Turkmenistán a Uzbekistán) v oblasti preventivních a represivních epidemiologických opatření. V těchto zemích pro-

bíhá intenzivnější surveillance a byly zahájeny nebo jsou plánovány vakcinační aktivity národní a regionální.

Tři ze čtyř zemí s endemickým výskytem polia na světě jsou blízko nebo přímo hraničící s Tádžikistánem (Afgánistán, Pákistán, Indie). Poliovirus v Tádžikistánu má původ v Indii.

Kromě „endemické“ Nigérie byly hlášeny epidemie následkem importu v několika zemích sub-Saharské Afriky a v Nepálu.

V Uzbekistánu bylo od ledna 2010 hlášeno 41 případů AChP, 26 polio negativních, u 15 výsledky nejsou dosud známy. V každé ze dvou vakcinačních kampaní v květnu a červnu bylo očkováno 2,9 milionů dětí do pěti let věku, třetí kampaň je plánována na červenec.

Do doby globální eradikace nelze riziko importu divokého polioviru vyloučit v žádné zemi, ochranou proti vzniku epidemie je pouze vysoká proočkovanost populace, poskytující kolektivní imunitu. V zemích EU je opakovaně zdůrazňována potřeba proočkovanosti nad 95 %.

Surveillance poliomyelitidy lze provádět různými mechanismy. Ve státech EU je kladen důraz na surveillance akutních chabých paréz. V České republice probíhá již řadu let, s výsledky vždy odpovídajícími požadovaným parametrům SZO. Proto je smutné konstatovat, že do 26. kalendářního týdne, tedy za polovinu roku 2010 byl v ČR nahlášen pouze 1 (slovy jeden) případ AChP.

LITERATURA

- <http://www.euro.who.int/en/what-we-do/health-topics/diseases-and-conditions/poliomye...>
- <http://www.polioeradication.org/content/general/LatestNews201006.asp>
- <http://www.ecdc.europa.eu/en/healthtopics/Pages/Poliomyelitis...>
- Částková J. Poliomyelitida v Tádžikistánu. *Zprávy EM (SZÚ, Praha) 2010; 19 (3): 83–84*

MUDr. Jitka Částková, CSc.
Centrum odborných činností v OPVZ
Odbor epidemiologie infekčních nemocí